

НАРОДЕ МІЙ!.. З ТОБОЮ В ДАЛІ
СОЛОВ'ІНІ МЕНІ СУДИЛОСЯ ІТИ...

*(сценарій відео-літературної світлиці, присвяченої 115-й річниці від
дня народження Володимира Сосюри)*

Підготувала Л. Глодов'юк –
методист Тисменицької ЦБС

На сцені прожектором висвітлюється портрет Володимира Сосюри, на столику ведучих знаходяться ваза для квітів та підсвічник з свічами. В залі організована ювілейна експозиція «Незламний лицар правди і свободи». Як супроводжуючий фон звучить мелодія пісні на слова В. Сосюри, муз. Б. Шиптура «Любіть Україну».

На сцену виходять читці із квітами в руках.

Читець І: Солов'їні далі, далі солов'їні...

Знов весна розквітла на моїй Україні.

На гіллі рясному цвіт, немов сніжинки,

Знову серце б'ється молодод і дзвінко...

Читець 2: Я іду до гаю. Краю, ти мій краю,

Кращого за тебе я в житті не знаю!

Кращого не знаю, далі мої сині,

Як весну стрічати на моїй Україні.

Читець 3: У росі фіалки, ріки у тумані...

В серці сяють очі, сині і кохані...

В птичій щебетанні все кругом проснулось,

І до мене знову молодість вернулась.

Читець 4: Я іду до гаю, і в блакить безкраю

Серце моє лине й птицею співає

Про весну чудесну на моїй Україні...

Солов'їні далі, далі солов'їні!

Після кожного прочитаного куплету читці по одному відходять в глибину сцени і зупиняються там. Фонограма підсилюється, і на сцену виходить ведуча, запалює свічку, а читці кладуть квіти до вази і сходять зі сцени.

Ведуча: Сьогодні наше слово лунатиме про найніжнішого українського лірика, українського соловейка, чия поезія народжувалася з любові і з любов'ю промовляла до всього сущого на землі. Він віршував як жив – природно, легко й невимушено. Наше слово про Володимира Миколайовича Сосюру. Світло на сцені приглушується, увага переноситься на відео проектор.

Ведуча: Народився Володимир Сосюра 6 січня 1898 року на станції Дебальцеве в робітничій багатодітній родині...

ведеться відеотрансляція хронології життєвого та творчого шляху В. Сосюри.

Ведуча: Проте найбільше про нього, як звичайну людину, розповідає нам його автобіографічний роман «Третя рота!». Це не просто роман, це сповідь. Ота сповідь, після якої у храмі відпускають гріхи. А ще впевненість, що всі наші діяння, і добрі, й злі, записані в книгу життя на небесах. І, можливо, переконаність, що на все воля Божа. Впродовж усього твору автором висвітлюється тема буднів життя, тема родини, отчого краю.

Звучить пісня «Отчий дім»

сл. Р. Братуня, муз. Ю. Бучми

Ведуча: У творчому доробку Володимира Сосюри є твір, над яким він працював близько 30 років – це поема «Мазепа». В історії України Гетьман Іван Мазепа займає визначне місце як державний діяч і меценат української культури. Про нього написано, можливо, більше, ніж про будь-якого іншого українського провідника в минулому. Історична пам'ять про гетьмана користувалась великим успіхом і в світовому письменстві. Відомо, що Байрон написав поему «Мазепа», Віктор Гюго – вірш «Мазепа», Юліуш Словацький – п'єсу «Мазепа». А Володимир Сосюра створив неповторний суперечливий і складний образ Мазепа. Він змусив свого героя переглянути все своє життя кадр за кадром. Поет відтворив художній образ, психологічна достовірність якого стає предметом захоплення сучасних критиків, які відносять поему «Мазепа» до найбільш яскравих творів української літератури.

Уривок з поеми «Мазепа» виконують учасники драматичного колективу.

Ведуча: Перлиною творчості Володимира Сосюри є інтимна лірика. Ліричний герой йде полем з коханою дівчиною, порівнюючи її сині очі з васильками в житах. Синій колір як

символ чистоти юнацького кохання домінує у душі героя. Незважаючи на плин років і століть, існує небо і поле, в полі – васильки, а в серці – любов.

На фоні легкої музики на сцену виходять читці – хлопець і дівчина.

Читець хл.: Васильки у полі, васильки у полі,

І у тебе, мила, васильки з-під вій,

І гаї синіють ген на видноколі,

І синіє щастя у душі моїй.

Одсіють роки, мов хмарки над нами,

І ось так же в полі будуть двоє йти,

Але нас не буде. Може, ми квітками,

Може, васильками станем – я і ти.

Читець дівч.: Так же буде поле, як тепер, синіти,

І хмарки летіти в невідомий час,

І другий, далекий, сповнений привіту,

З рідними очима порівняє нас.

Фонограма підсилюється – хлопець і дівчина обійнявшись сходять зі сцени.

Ведуча: Володимир Сосюра – поет глибоко ліричний, ніжний, тому його інтимна лірика переносить нас у світ юнацьких почуттів – чистих, як кришталь, світлих, як промінь сонця. Уже перші рядки поезії «Так ніхто не кохав» захоплюють нас сердечним виявом палких почуттів кохання.

На екрані демонструється відеоролик «Так ніхто не кохав», і на сцену виходить читець, який продовжує читати вірш. 2 куплети з вірша можуть бути задіяні у відеоролику, а читець продовжує читати наступні рядки.

Читець хл.: В'яне серце моє од щасливих очей,

Що горять в тумані наді мною...

Розливається кров і по жилах тече,

Ніби пахне вона лободою...

Гей ви, зорі ясні!... Тихий місяцю мій!..

Де ви бачили більше кохання?..

Я для неї зірву Оріон золотий,

Я – поет робітничої рані...

Так ніхто не кохав. Через тисячі літ
Лиш приходить подібне кохання.
В день такий розцвітає весна на землі,
І земля убирається зрання.
Дише тихо і легко в синяву вона,
Простягає до зір свої руки...
В день такий на землі розцвітає весна
І тремтить од солодкої муки...

На фоні відео ролика звучить українська народна пісня

«Ой ти місяцю, я зіронька ясна»

Перед словами ведучої вмикається фонограма мелодії до кінофільму «Стара фортеця».

Ведуча: Не випадково мою промову підсилює ця мелодія, адже вона взята з кінофільму «Стара фортеця», автором сценарію якого є Володимир Сосюра. Отже, творчість поета залишила свій слід і в українській кінематографії. Життю і творчій діяльності В. Сосюри українські кінематографи присвятили документальний фільм «Володимир Сосюра» (1971р), а також відеоролик «Володимир Сосюра» (1993 р). Лірика Володимира Сосюри кінця 50-х років переповнена гармонії людини і природи. Численні вірші зі своїх збірок він присвячує рідному Донбасу. Саме в ці роки багато ліричних віршів поета були покладені на музику композиторами Г. Жуковським, О. Білашем, Г. Майбородою, Е. Зубцовим. Пісні на його вірші були написані до кінофільмів: «На крилах пісні» – 1961 р., «Королева бензоколонки» – 1963 р., «Зірка балету» – 1965 р., «Візит в Ковалівку» – 1980 р. та в інших. Пропоную вашій увазі переглянути уривок з кінофільму «Киянки», де звучить пісня на вірш Володимира Сосюри «Ой, Дніпро».

Звучить трансляція відеоролика «Ой, Дніпро».

Ведуча: Про Володимира Сосюру багато написано українськими письменниками різних поколінь. Хочеться згадати слова Андрія Малишка – молодшого побратима Володимира Сосюри: «За своє життя він написав біля 50 книг, ніби проклав 50 сходинок на високу гору, відшукав 50 стежок до людини – сучасника, до її помислів і почуттів. Володимир Сосюра на довгі часи увійшов до серця народного людського помислу, високо зійшовши на гору поезії, як один з найкращих поетів нашої Батьківщини». Ще при житті Володимир Сосюра став класиком. Він прожив доволі важке, проте насичене і яскраве життя. А вершиною його, пам'ятником стали два головні вірші, як виразністю його світогляду – «Так ніхто не кохав» та «Любіть Україну».

Звучить пісня «Любіть Україну»

сл. В. Сосюри, муз. Б. Шиптура

Ведуча: Сьогодні разом з вами, шановні глядачі, ми поринули у відео-літературну світлицю творчої діяльності українського поета Володимира Миколайовича Сосюри, яку присвятили 115-й річниці від Дня його народження. Любіть Україну всім своїм серцем, як любив її великий поет – Володимир Сосюра. Це не просто слова – це заклик нам усім – серцем своїм і своїми діями любити рідну, незалежну Україну, зберігати і відроджувати національну культуру українського народу. А він, Володимир Сосюра, ще повернеться до нас, щоб ще раз промовити: «Народе мій!.. З тобою в далі солов'їні мені судилося іти...».

Матеріали використано з інтернет-джерела: <https://lib.if.ua/prof/?p=683>